

ofte paa den Tid, da Høsten skulde foregaae, har skrevet fra en Landsby til en Brygger eller Brændeviinsbrænder om at faae saa og saa mange Tønder M. eller Brændeviin tilsendt, hvilket Quantum man saa, efter at have modtaget det, har fordeelt indbyrdes imellem sig. Dette er en Ret, som efter min Mening er stadfæstet ved Grundloven af 5te Juni 1849, og som heller ikke er tilbagealdt ved den senere saakaldte reviderede Grundlov. (Moug leer). Seg veed ikke, hvad den ærede Landthingsmand leer ad.

Formanden: Seg maa bede den ærede Taler om at forlætte sit Foredrag, uden at tage noget Hensyn til saadanne tilfældige Meningsyttringer, som ere uden Betydning.

M. Andersen: Seg mener, som sagt, at der ikke foreligger nogen absolut Nødvendighed for at vedtage et saa indgribende Ændringsforslag som det, der er stillet af Udvalgets Fleertal, og hvis Vedtagelse rimeligvis vil forhindre den foreslaaede Lovs Udkommen. Seg henholder mig til, hvad det ærede Medlem fra Ribe (Nielsen) har udtalt, at en Lov som den foreslaaede imødesees med Længsel af en stor Deel af Landbefolkningen. Seg seer i den et kraftigt Middel til at forhindre de Smugtroer, der findes rundt omkring i Landet, og som ere fordærlige saavel i sædelig som i flere andre Henseender. Derfor troer jeg, at man maa sætte Pris paa, at den her foreslaaede Lov udkommer. Men der er Ingen, som borger for, at den vil udkomme, hvis dette Ændringsforslag vedtages. Hvis jeg kunde indsee, at der ved den foreslaaede Lov skete noget Indgreb i Kjøbstædernes Rettigheder, eller at den vilde være til Skade for Kjøbstæderne, da vilde jeg ikke være med til at stemme for Lovforslaget, saaledes som det er kommet fra Folkethinget; thi jeg indseer Nødvendigheden af, at der er et godt Forhold imellem By og Land, og jeg vilde derfor ikke være med til at vedtage Noget, hvorved den gode Stemning imellem By og Land kunde formindskes. Ligesaa lidt som Kjøbstæderne kunne undvære Landet, ligesaa lidt kan Landet undvære Kjøbstæderne. Hvis jeg kunde troe,

at det vilde blive almindeligt, at den nye Lov, saaledes som det er blevet udtalt af Udvalgets Fleertal i den afgivne Erklæring, vilde blive omgaaet, vilde jeg heller ikke stemme for Lovforslagets uforandrede Vedtagelse. Men jeg troer, at denne Frygt er væsentlig ubegrundet. Seg maa saaledes meget ønske, at Lovforslaget vedtages uforandret, som det er kommet fra det andet Thing, for at det dog endelig engang kan udkomme.

Fischer: Den Betragtning, som den sidste ærede Taler nylig gjorde gjældende, var i første Dieblit i de væsentligste Punkter ogsaa min. Det forekom mig nemlig, at der maatte lægges særlig Vægt paa, at der ikke ved det foreliggende Lovforslag i Birkeligheden skete nogen som helst Forandring i Forbrugsforeningernes hidtilværende Stilling; hvad der med Hensyn til disse Foreninger hidtil havde været lovligt og berettiget, det Selvsamme, men intet Videre, vilde ogsaa være lovligt og berettiget for deres Vedkommende, efterat det foreliggende Lovforslag maatte være blevet ophøiet til Lov. Da der jo nu tillige, hvad den sidste ærede Taler ogsaa mindede om, vil blive nedsat en Kommission til at tage Kjøbstadforholdene under Overveelse, og da det maatte ventes, at Forbrugsforeningernes Stilling i det Hele, ikke alene med Hensyn til Brændeviinshandel, men ogsaa med Hensyn til Fordeling af andre Væter, vil komme under grundig Overveelse i denne Kommission, saa syntes det at være naturligt, at man ialfald først vedtog Bestemmelser om Forbrugsforeningernes Stilling med Hensyn til Brændeviinshandel i Forbindelse med de andre Bestemmelser, der for deres Vedkommende maatte anses for tjenlige ligeoverfor Næringslovgivningen i det Hele. Seg troer imidlertid, at man ved en notere Prøvelse af de foreliggende Omstændigheder, og navnlig naar hensees til den citerede Højesteretsdom, ikke kan blive staaende ved den saaledes fremsatte Betragtning. Seg har idetmindste for mit Vedkommende meent at maatte forlade den. Hensigten med det foreliggende Lovforslag er jo, ved Siden af at hæve Bevillingsvæsenets Anvendelse paa den